

İSTANBUL MEBUSU EDİP SERVET BEYİN, 28 MAYIS 1927 TARİH VE 1055 NUMARALI TEŞVİKİ SANAYİ KANUNUNA BİR MADDE İLÂVESİ HAKKINDA (2/72) NUMARALI KANUN TEKLİFİ VE İKTİSAT, MALİYE VE BÜTÇE ENCÜMENLERİ MAZBATALARI

Ankara; 17 . 11 . 1928

Riyaseti Celileye

Merbutan takdim ettiğim teklifi kanununin muameleye vaz'ını rica eylerim efendim.

İstanbul
Edip Servet

Esbabı Mucibe Lâiyhası

Üçüncü devrenin birinci içtimaı zarfında Büyük Millet Meclisine 28 Mayıs 1927 tarih ve 1055 numaralı Teşviki Sanayi Kanununa müzeyyel 28 Mayıs 1928 tarih ve 1319 numaralı bir kanun kabul edilmiş idi.

Bu müzeyyel Kanunun vaz'ından maksat Teşviki Sanayi Kanunundan mütevellit bir mahzuru def ve izale etmek idi. Filhakika 1055 numaralı Teşviki Sanayi Kanununun üçüncü maddesine göre alelumum maden ocakları snai müessesattan ad ve iki sınıf üzerinden muafiyet ve muahdatdan istifadeleri kabul edilmiş idi. Şu kadarki havzai feahmiye dahilindeki kömür ocakları aynı şirket veya şahsa ait bulunmasına rağmen ayrı ayrı maden ruhsatnamesine raptedilmiş olduklarından her ruhsatname bir ocak mahiyetinde bulunmak itibariyle muafiyet ruhsatnamelerinin dahi maden ruhsatnameleri adedince her ocak için ayrı ayrı tanzim cihetine gidilince heyeti umumiyelerine göre ve tesisat sermayeleri ve evsafı hususiyelerine nazaran birinci sınıf müessesattan madut bulunan ocaklar kanun ahkâmından istifade edememekte idi.

İmdi müzeyyel kanun yalnız kömür madenlerini istihdaf etmekte olup halbuki müzeyyel kanunun vaz'ını zaruri kılan esbap ve mülâhaza yalnız kömür madenleri için değil aynı vaziyette bulunan yani sahadâ kâin ve aynı şahıs veya şirket uhdesinde bulunan ve müşterek bir sermaye ile ve ekseriya müşterek tesisat ve imal olunan sair madenler hakkında dahi varittir.

Binaenaleyh; Teşviki Sanayi Kanununa berveçhi zir muharrer yeni bir madde kanuniyenin ilâvesi lâzımdır;

TBMM

İktisat Encümeni

Karar No. : 5

Esas No. : 2/72

1 . 12 . 1928

İktisat Encümeni Mazbatası
Riyaseti Celileye

İstanbul Mebusu Edip Servet Beyin 28 Mayıs 1927 tarihli ve 1055 numaralı Teşviki Sanayi Kanununa bir madde tezyili hakkındaki teklifi kanunisi Sanayi ve Maadîn Müdürü umumileleri dahi hazır olduğu halde tetkik ve müzakere edildi.

Geçen devrei içtimaiyede yalnız kömür madenleri hakkında lüzumu hissedilip te hükümet tarafından vuku bulan teklif üzerine Meclisi Âlice kabul buyurulan 1319 numaralı ve 1928 tarihli müzeyyel kanunun mevkii meriyete vaz'ındaki esbabın diğer maddeler hakkında da varit olacağı tabii görülmüş ise de Edip Servet Beyin teklifi veçhile bir madde ilâve edilmeyip yukarıda arz olunan müzeyyel kanunun birinci maddesinin ona göre tadili daha ziyade muvafık görülmüştür.

Üçüncü maddesinin tadili esbabı da esas kanunda olduğu şeklin tesbiti lüzumundan ibarettir.

Reis namına	Mazbata Muharriri
Konya	Mardin
Kâzım Hüsnü	Ali Rıza
Kâtip	Aza
Zonguldak	Adana
Aza	Aza
Afyonkarahisar	Çorum
İzzet	
Aza	Aza
Denizli	Edirne
Aza	Aza
İstanbul	İstanbul
A. Hamdi	Hüseyin
Aza	Aza
Eskişehir	İstanbul
Emîn	Edip Servet
Aza	Aza
İzmir	Konya
	Kâzım Hüsnü

Aza	Aza
Konya	Manisa
A. Hamdi	
Aza	Aza
Manisa	Maraş
Yaşar	
Aza	Aza
Mardin	Mersin
Nuri	
Aza	Aza
Rize	Sinop
Aza	Aza
Şebinkarahisar	
İsmail	
	Aza
	Yozgat
	Tahsin

TBMM

Maliye Encümeni
Karar No. : 9

19 . 12 . 1928

Maliye Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

İstanbul Mebusu Edip Servet Beyin 28 Mayıs 1927 tarih ve 1055 numaralı Teşviki Sanayi Kanununa bir madde ilâvesi hakkındaki teklifi kanunisi Encümenimizce tetkik ve müzakere olundu.

İktisat Encümeninin esbabı mucibesinde zikreylediği veçhile geçen sene kabul buyurulan 1319 numara ve 1928 tarihli müzeyyel kanun, birbirine yakın ve birlikte işletilmesi mümkün kömür madenlerinin fennî terakkiyatın icap ettirdiği tarzda teşkil ve tesisi ile çalıştırılabilmesi ve bunun için de emsali müesseseler gibi birinci derece muafiyetten istifade eylesesini kast ve istihdaf etmiştir.

Edip Servet Beyefendinin teklifi diğer maden ocaklarının da bu suhuletten istifade etmeleri yolundadır. Müzeyyel Kanunun teklifinden sonra, diğer maden ocaklarının da birleştirilmesine Teşviki Sanayi Kanununun muafiyet ruhsatnamesi noktai nazarından ihtiyaç hissölunduğunu bildiren Sanayi müdürü umumisinin izahatı teklif sahibini teyit eylemiş, diğer madenlerin de bu yolda müsaadeye mazhar olmaları Encümenimizce muvafık görülmüştür.

Tadilde, eski metne nazaran (ruhsatnamelerine) tabirinden sonra (veya imtiyaznamelerine) tabirinin ilâvesi diğer madenlerin mevcut imtiyaznameleriyle

birleşebilmelerinden ileri geldiği anlaşılmiş ve İktisat Encümeninin tesbit ettiği tadil şekli aynen kabul olunmuştur.

Maliye Encümeni Reisi

Ali Rana
Kâtip

Mazbata Muharriri

Remzi
Aza

Aza

Aza
Antalya

Aza

Rasih
Aza

Aza

Aza
Bayezit

Aza

İhsan
Aza

Aza

Aza

Aza

Konya

T. Fikret

TBMM

Bütçe Encümeni
Mazbata No. : 35
Esas No. : 2/72

15 . 1 . 1928

Bütçe Encümeni Mazbatası

Riyaseti Celileye

28 Mayıs 1927 tarihli ve 1055 numaralı Teşviki Sanayi Kanununa bir madde ilâvesi hakkında olup İktisat, Maliye ve Bütçe encümenlerine havale buyurulmuş olan İstanbul Mebusu Edip Servet Beyin teklifi kanunisi İktisat ve Maliye encümenlerinin mazbataları ile birlikte Encümenimize tevdi kılınmakla tetkik ve müzakere olundu.

28 Mayıs 1928 tarihli ve 1319 numaralı Teşviki Sanayi Kanununa müzeyyel kanun ile bazı şerait altında Teşviki Sanayi Kanunundan istifade noktai nazarından (kömür ocakları) için husuşi ahkâm kabul edilmişti. Yeni teklifi kanunî kömür ocakları hususundaki ahkâmın aynen diğer maden ocaklarına da teşmilini istihdaf etmektedir. Esas itibariyle her ocağın ayrı ayrı veya bazı şerait altında tevhidten Teşviki Sanayi Kanunu ahkâmına tabi tutulmasında bir mani görülmediğinden Encümenimizce de İktisat ve Maliye encümenleri mütalaatına iştirak edilmek muvafık görülmüş ve üçüncü maddede esas kanun şeklinin

ihytiyariyle Maliye Encümeni tâdilatı dairesinde kabul olunan lâyhâi kanuniyenin Heyeti Celileye arzına karar verilmiştir.

Reis	Kâtip
Edirne	Bursa
Şakir	Muhlis
Erzurum	Elâziz
Nafi Atuf	H. Tahsin
Isparta	Kütahya
Mükerrerem	N. Asım
Tokat	Niğde
Şevki	N. Ata

Sivas

A. Remzi

İstanbul Mebusu Edip Servet Beyin Teklifi

Birinci Madde — Aynı sahada kâin ve yekdiğesine yakın veya muttasıl olmakla beraber ayrı ayrı imtiyazlara merbut ve fakat müşterek tesisata malik bulunan veya bu tesisatı yapmakta olan aynı şahıs veya şirket tarafından tevhidin işletilen her nevi maden ocakları Teşviki Sanayi Kanunundan istifade itibariyle bir ocak addolunur ve cümlesi için bir muafiyet ruhsatnamesi verilir. Ancak, muafiyet ruhsatnamesinin tevhidin itası bu kabil ocakların maadin kanununa göre vaziyetleri değiştirilmez ve imtiyazların tevhidini icap ettirmez.

İkinci Madde — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Üçüncü Madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya Dahiliye, Maliye ve İktisat vekilleri memurdur.

İktisat Encümeninin Tadili

28 Mayıs 1927 tarihli ve 1055 numaralı Teşviki Sanayi Kanununa Müzeyyel Kanunu Muaddil Kanun Lâyhâsı

Birinci Madde — Ayrı ayrı maden ruhsatnamelerine veya imtiyaznamelerine merbut olmakla beraber İktisat Vekâletince tesbit edilen muayyen bir

hudut dahilinde bulunup müşterek tesisata malik ve yekdiğeriyle mürtabit olan ve aynı şahıs veya şirket tarafından tevhidin işletilen maden ocakları Teşviki Sanayi Kanunundan istifade itibariyle bir ocak addolunur ve cümlesi için bir muafiyet ruhsatnamesi verilir.

Ancak muafiyet ruhsatnamesinin itası bu kabil ocakların maadin kanununa göre vaziyetlerini değiştirmez ve imaline ait ruhsatnamelerin tevhidini icap ettirmez.

İkinci Madde — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Üçüncü Madde — Bu Kanunun ahkâmını icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

Bütçe Encümeninin Tadili

28 Mayıs 1928 tarihli ve 1319 numaralı Teşviki Sanayi Kanununa Müzeyyel Kanunu Muaddil Kanun Lâyhâsı

Madde 1. — 28 Mayıs tarih ve 1055 numaralı Teşviki Sanayi Kanununa müzeyyel 28 Mayıs 1928 tarihli ve 1319 numaralı Kanun aşağıdaki veçhile tadil edilmiştir :

«Ayrı ayrı maden ruhsatnamelerine veya imtiyaznamelerine merbut olmakla beraber İktisat Vekâletince tesbit edilen muayyen bir hudut dahilinde bulunup müşterek tesisata malik ve yekdiğeriyle mürtebit olan ve aynı şahıs veya şirket tarafından tevhidin işletilen maden ocakları Teşviki Sanayi Kanunundan istifade itibariyle bir ocak addolunur ve cümlesi için bir muafiyet ruhsatnamesi verilir. Ancak muafiyet ruhsatnamesinin itası bu kabil ocakların Maadin Kanununa göre vaziyetlerini değiştirmez ve imale ait ruhsatnamelerin tevhidini icap ettirmez.»

Madde 2. — Bu Kanun neşri tarihinden muteberdir.

Madde 3. — Bu Kanunun ahkâmını icraya Dahiliye, Maliye ve İktisat vekilleri memurdur.